

været lovligt at gjøre Eftertryk, og jeg derfor formener, at der alt da maatte kunne findes Bestemmelser for, hvorledes man skulde sikke sig mod Eftertryk, uden at de behøvede at gives i et saadant specielt Privilegium. Iøvrigt veed jeg rigtignok heelt vel, at dette Privilegium eller dette Monopol, som jeg fremdeles tillader mig at antage, at det kan kaldes, i de sidste Decennier har været Gjenstand for factiske Indskrænkninger. Naar der nemlig er opstaaet Mænd her i Landet, som have leveret nye, selvstændige Bibeloversættelser, ledsagede med Anmærkninger, Tillæg, eller vel ogsaa med Billeder, altsaa Bibeloversættelser, der ikke have været beregnede paa Folket i Almindelighed, Bibeloversættelser, der ikke kunde ventes udbredte af Bibelselskabet, — der, som bekendt, ikke indlader sig med dem, der have Anmærkninger eller Billeder, — og som altsaa ikke kunde concurrere i Henseende til det, som Baisenhuset nærmest mener at have Monopol paa, nemlig Forsyning af det danske Folk og den danske Almue ganske i Almindelighed med Bibles til sædvanlig Brug, uden noget særegent og andet Hensyn end netop den almindelige Christens Benyttelse, — ja, saa er man gaaet ind derpaa, og har fundet sig deri, endskjøndt jeg skulde feile meget, om der ikke ogsaa ved en saadan Leilighed har været Tale om Monopolet; men, som sagt, naar man har faaet de fornødne Oplysninger om slige Udgavers særegne Art, har man meent, at de kunde passere. Men derimod er det mig ogsaa bekendt, at en Hædersmand i vort Fædreland for en Snees Aar siden forskrev norske Bibles hertil, der ere udgivne af det engelske Bibelselskab, og som afvige i forskellige Henseender fra de almindelige danske Bibeloversættelser, skjøndt naturligtvis ikke i den Grad, at de kunne betragtes som aldeles originale Arbejder. Da jeg dertil sagde: det vil ikke blive taalt, svarede han rigtignok: det er jo netop til Guds Ords Udbredelse, at jeg kan sælge dem til halv Priis mod de indenlandske. Men saa blev det ham dog fra høiere Steder tilkjendegivet, at han maatte ophøre dermed og sende dem ud af Landet. — Det er mig fremdeles ogsaa bekendt, hvad den meget ærede Rigsdagsmand tydede hen paa, at der lader sig sige Udskiligt

for, at der udtræves en Control med, hvorledes de Bibles ere, der komme i Almuens, i de menige Christnes Hænder, og at det paa- staaes, at det netop er for denne Controls Skyld, at de udgives paa eet Sted og gennem een Autoritet. Ja, der staaer i dette Bind, hvori ogsaa Baisenhusets Privilegium findes, endnu som en Vittring fra de nyere Tider, at netop Controllen med, at man faaer en god Bibeludgave, kræver Monopolets Bevarelse; og under dette Monopol er det saa, at der optrykkes en Bibel saa correct og af den Bestaaffenhed, som jeg har oplyst og gjerne fremdeles skal oplyse. — Hvad Billighed angaaer, da kan jeg maasse være af den høit- ærede Talers Mening, at der kunde tænkes Anledning til stigende Nuancer i Prisen, naar det her i Landet blev tilladt at udgive flere forskellige Bibles. Men derfor har jeg jo heller ikke andraget paa Monopolets Afstaaelse ved hvad jeg har bragt i Forslag. Og iøvrigt skulde jeg formene, at det bliver Folks egen Sag, hvorledes de ville udgive deres Penge i saa Henseende; og for mit personlige Vedkommende giver jeg hellere den dobbelte Priis for en Bibel, jeg kan læse med Fornøielse, end den halve Priis for en Bibel, jeg maa læse med Anstød og Ubhagelighed. — Hvad angaaer den Undskyldningsgrund for Trykfeilene, som den høitærede Rigsdagsmand har gjort opmærksom paa, og som skal ligge i Bærkets Omfang, da veed viist hele Thinget og vil derom stemme med ham, at Biblen er en stor Bog, eller Bogsamling, paa mange, mange Sider, med mange Bogstaver, mange Commata o. s. v., saa der let kan indløbe en Høben Trykfeil. Men der turde vel være noget mere Blendende end Grundet i denne Betragtningssmaade, naar den skal undskyldes Feilene. Jeg har selv i mit Liv givet mig af med at corrigere, og jeg skal derfor bemærke, at man corrigerer eet Ark ad Gangen, og at der er slet ikke større Banskælighed ved at corrigere eet Ark godt, fordi det hører til en Samling af, jeg vil sige, 300 Ark, end naar det skulde udgives ganske alene. Naar altsaa Baisenhuset betaler sine Correcteurer og, som jeg antager, holder tilstrækkeligt Tilsyn med Correcteurerne, saa gaaer den Sag aldeles let.